

סיוע לתעשיית התיירות לאחר משברים גיאו-פוליטיים

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מספר 2026 מיום 23.9.2014, בעניין סיוע לתעשיית התיירות לאחר מבצע "צוק איתן" והצורך בבניית ארגו כלים לסיוע לתעשיית התיירות לאחר אירועים גיאו-פוליטיים מחליטים כדלקמן :

1. להאריך את המועד כנזכר בסעיף 9 בהחלטת הממשלה מס' 2026 מיום 23.9.2014 לגיבוש מנגנון סיוע עתידי לתעשיית התיירות ושירותים נלווים לשירותי התיירות לאחר משברים גיאו-פוליטיים ב- 120 יום מיום החלטה זו.

1.1 לוועדה יצורפו נציגי משרד המשפטים, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד ירושלים ומורשת.

1.2 הועדה תמליץ על המנגנונים שניתן יהיה להפעילם תוך 14 יום מיום אישור החלטת ממשלה עתידית בשל נזקים עקיפים שנגרמו לעסקים בשל משבר גיאו פוליטי. מנגנוני הסיוע לעסקי התיירות יופעלו בהתאם להחלטת ממשלה ובהתאם לתקצוב.

1.3 עקרונות שינויי החקיקה הנדרשים יתואמו עם משרד המשפטים.

2. לאחר גיבוש מנגנוני הסיוע תתכנס הועדה לפחות אחת לשנה לעדכון וריענון התהליכים.

3. בהתקיים אירוע גיאו-פוליטי יוקם לבקשת מנכ"ל משרד התיירות צוות בראשותו ובהשתתפות מנכ"ל משרד רוה"מ או נציגו וראש אגף תקציבים אשר ימליץ לממשלה על הכלים והיקף הסיוע הדרושים לתעשיית התיירות בעקבות האירוע בהיוועצות עם המשרדים הרלוונטיים. הצוות יגיש את המלצותיו לממשלה בתוך 14 יום ממועד האירוע.

4. להאריך את המועד לגיבוש מנגנון קבוע לרשת ביטחון למשקיעים בהקמת בתי מלון בישראל כפי שנקבע בסעיף 8 בהחלטת הממשלה מס' 2026 מיום 23.9.14 ב- 120 יום נוספים מיום החלטה זו.

5. לעניין חופשה ללא תשלום (חל"ת) מקצועי -

א. ככל שיתרחש האמור בסעיף 3, יוקם צוות בראשות הממונה על התעסוקה במשרד הכלכלה, או מי מטעמה, ובהשתתפות נציגי משרדי התיירות והרווחה, אגף התקציבים והמוסד לביטוח לאומי לבחינת חידוש תקנות הביטוח הלאומי (סוגי הכשרה מקצועית שבהם ישולמו דמי אבטלה בשיעור מלא)(הוראת שעה) , התשע"ה-2015, לרבות בחינת התנאים והנסיבות לחידושן.

ב. ככל שיוחלט להמליץ וליישם את האמור בסעיף א', קורסי החל"ת יילמדו, בין היתר ועל פי החלטת משרד הכלכלה, גם במרכזי ההכשרה המופעלים על ידי המשרד.

המלצות אופרטיביות של הוועדה או הצוות המפורטים בהחלטה זו יובאו בפני הממשלה.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 8.7.14 הכריזה הממשלה על תחילת מבצע "צוק איתן" ועל הכרזת מצב מיוחד בעורף בשל ירי הטילים על אזור הדרום. קדם לכך אירוע חטיפת שלושת הנערים, ההפגנות בצפון והירי על הדרום. בשונה ממבצעים קודמים משך והיקף הירי לכיוון מרכז הארץ, עוטף ירושלים, השפלה ואזור חיפה ובנוסף, ירי הקטיושות בצפון הארץ, גרמו לתחושת חוסר ביטחון מוחלטת בקרב התיירות הנכנסת ובכך לנזק תדמיתי כולל לישראל.

ביום כ"ו בתמוז התשע"ד, 24 ליוני 2014, אישרה הממשלה בהחלטתה מספר 1897 צעדים לחיזוק העורף כתוצאה מהצרכים הנובעים ממבצע צוק איתן. במסגרת החלטה זו נקבע כי לאור רגישותה המיוחדת של תעשיית התיירות למצבי משבר יוקם צוות בין משרדי בראשות מנכ"ל משרד התיירות אשר יגבש פתרונות ומענים לסיוע לתעשיית התיירות ויציג בפני מנכ"ל משרד רה"מ.

תעשיית התיירות המעסיקה מעל 200 אלף עובדים בעיקר בפריפריה, הינה אחת התעשיות המשמעותיות ביותר למשק הישראלי. ליבת תעשיית התיירות מורכבת ממגוון מתקני אכסון תיירותי, החל מבתי מלון ועד לאתרי קמפינג, אטרקציות תיירותיות, מורי דרך, מארגני תיירות נכנסת, סוכני תיירות פנים. גם עסקי ההיסעים, השכרות רכב המספקים שירותים נלווים לתיירים מהווים חלק מהתעשייה.

תעשיית התיירות, בשונה מתעשיות אחרות, נסמכת על תיירות נכנסת ועל כן נמצאת בסיכון גבוה בקורות אירועים ביטחוניים. הדבר משפיע על היקף ההשקעות בענף, על מידת הסיוע הניתן לו על ידי הבנקים ועל גובה הסיכון הכלכלי. כמו כן התעשייה, ובעיקר ענף המלונאות, נדרשות לעמוד בתחרות מול מדינות העולם ובעיקר המדינות השכנות (קפריסין, תורכיה, יוון).

אין עוררין באשר לפגיעה המשמעותית בתעשיית התיירותית באופן יחסי לכלל התחומים במשק במקרים של אירועים גיאו פוליטיים. הפגיעה בתעשייה זו הינה מידית ומשך ההתאוששות שלה הינו ארוך יותר מהתעשיות האחרות.

בהחלטת הממשלה מספר 2026 מיום 23 לספטמבר 2014, בעניין סיוע לתעשיית התיירות לאחר מבצע "צוק איתן" הוטל על וועדה בראשות מנכ"ל משרד התיירות לגבש מנגנון עתידי לסיוע לתעשיית התיירות ושירותים נלווים לשירותי התיירות. המנגנון יכלול היבטים תקציביים והיבטי חקיקה. הוועדה התכנסה ולא סיימה את עבודתה עתה נוצר הצורך לגבש מנגנון סיוע רחב שיופעל במקרה של אירועים גיאו פוליטיים. עתה מוצע כי לוועדה יצורפו נציגי משרד המשפטים, משרד הרווחה ומשרד התחבורה וכן לקבוע לוועדה מועד חדש לגיבוש המלצותיה, 120 יום מיום אישור ההחלטה שיובאו לממשלה העתידית כהמלצה.

הקמת מנגנון סיוע עתידי אשר יפעל לקדם את עקרונות שינויי החקיקה הנדרשים, הנהלים והכנת הכלים, אשר יאפשרו הפעלת מנגנוני סיוע לתעשיית התיירות תוך 14 יום מהחלטת ממשלה עתידית בשל נזקים עקיפים שנגרמו לעסקים בשל משבר גיאו פוליטי. יאפשר בעתיד לפעול במהירות להענקת סיוע ובכך לתת כלים לתעשיית התיירות לשרוד את חודשי המשבר ולהתחיל בפעולות שיביאו להתאוששות מהירה בתיירות ובכך תמנע פגיעה אנושה

בתעשייה.

להשלמת גיבוש מנגנוני הסיוע מוצע להאריך את המועד לפרסום לרשת ביטחון למשקיעים להקמת בתי מלון בישראל לפי סעיף 8 להחלטה 2026 ב 120 יום מיום החלטה זו. פגיעה ישירה ומידית כתוצאה מאירוע גיאו פוליטי וירידה בתיירות הנכנסת הינה בצמצום כוח אדם בהיקף נרחב ובאופן מידי ועל כן יש חשיבות גדולה ביצירת מנגנון לקיום חל"ת מקצועי לעובדי תעשיית התיירות והמלונאות.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

קביעת מנגנון סיוע יאפשר לתעשיית התיירות לשרוד את חודשי המשבר לאחר אירוע בטחוני או אירוע גיאו פוליטי ולהתחיל בפעולות מידיות שיביאו להתאוששות מהירה בתיירות. בכך ימנעו פיטורים המוניים, יובטחו השקעות עתידיות ופיתוח כלכלי בעיקר בפריפריה.

עסקי "שירותי התיירות" או "עסקים תיירותיים" או "תעשיית התיירות" הינם שירותי התיירות המוגדרים בחוק שירותי תיירות, תשל"ו – 1976.

תקציב

התקציב ליישום המלצות הצוות יאושרו על ידי הממשלה בהתאם להמלצות הצוות בעקבות קרות אירוע.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הכלכלה - תומך.

משרד האוצר – תומך.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 1897 מיום כ"ו בתמוז התשע"ד, 24 ליולי 2014, אשר בה הנחתה הממשלה את משרד התיירות להקים צוות בראשות המנכ"ל אשר יגבש תכנית סיוע לתעשיית התיירות בעקבות מבצע "צוק איתן".

החלטת הממשלה מספר 2026 מיום כח' באלול התשע"ד, 23 לספטמבר 2014 בה הוטל על מנכ"ל משרד התיירות להגיש המלצה לגיבוש מנגנון עתידי לסיוע לתעשיית התיירות ושירותים נלווים לשירותי התיירות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה. מצורפת להצעה להחלטה חוות דעת היועץ המשפטי למשרד התיירות. (ראה טופס נלווה)

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי.

תחום פעולה עיקרי : 02 חברה וכלכלה.

מוגש על ידי שר התיירות

י"ג באב התשע"ה
29 ביולי 2015

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: סיוע לתעשיית התיירות בעת משברים גיאופוליטיים

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בעקבות מבצע "צוק איתן" אישרה הממשלה ביום כ' בתמוז התשע"ד, 24 ליולי 2014 בהחלטתה מספר 1897 צעדים לחיזוק העורף כתוצאה מהצרכים הנובעים ממבצע צוק איתן.

ביום כח' באלול התשע"ד, 23 בספטמבר 2014, בהחלטה 2026, החליטה על סיוע לתעשיית התיירות בעקבות מבצע "צוק איתן". במסגרת החלטה זו נקבע כי לאור רגישותה המיוחדת של תעשיית התיירות למצבי משבר יוקם צוות בין משרדי בראשות מנכ"ל משרד התיירות אשר יגבש ארגז כלים עתידי לתעשיית התיירות.

על פי דיווחי תעשיית התיירות הנזק שנגרם עד כה לתעשיית התיירות ולגורמים במשק הקשורים לה מוערך בכ- 2 מיליארד ₪ בשל הביטולים המידיים עד סוף שנת 2016, בעיקר בתקופות החגים, לרבות כנסים ואירועים בינ"ל, ועצירה כמעט מוחלטת של הזמנות עתידיות בשנת 2015, אשר בימים כתיקונם נמצאות בשיאן.

הסיוע הייחודי המפורט בהחלטה 2026 כלל סיוע בתזרים המזומנים, סיוע בשימור כח אדם באמצעות הכשרה מקצועית, הקמת רשתות ביטחון להקמת בתי מלון ולכנסים בין לאומיים, הגדלת ערבות המדינה עבור עסקי תיירות בקרן לעסקים קטנים ובינוניים, הגדלת תקציב השיווק של משרד התיירות והתאמת דרישות האבטחה לתפוסות בבתי המלון – כל אלה נועדו לאפשר לתעשיית התיירות לשרוד את חודשי המשבר ולהתחיל בפעולות שיביאו להתאוששות מהירה בתיירות. בכך ימנעו פיטורים המוניים, יובטחו השקעות עתידיות ופיתוח כלכלי בעיקר בפריפריה.

המשך עבודת הוועדה שהוקמה בעקבות החלטה 2026 תבחן את מנגנוני הסיוע שבהחלטה ותגבש מגוון נהלים והחלטות לסיוע לאחר משברים גיאופוליטיים לתעשיית התיירות ושירותים נלווים לשירותי התיירות.

בהתקיים אירוע גיאופוליטיים לבקשת מנכ"ל משרד התיירות צוות בראשותו ובהשתתפות מנכ"ל משרד רוה"מ או נציגו וראש אגף תקציבים אשר ימליץ לממשלה על הכלים והיקף הסיוע לתעשיית התיירות בעקבות האירוע. הצוות יגיש את המלצותיו לממשלה תוך 14 יום.

כמו כן מוצע בהחלטה זו להאריך את המועדים האמורים בסעיפים 7 ו-8 בהחלטה 2026 לקביעת מנגנון לרשת ביטחון למשקיעים בהקמת בתי מלון ב 120 יום נוספים מיום החלטה זו.

יובהר כי ההצעות האופרטיביות של הועדה או הצוות המפורטים בהחלטה יובאו בפני הממשלה, לאישורה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הצעת החלטה זו מתיישבת עם החלטות הממשלה מספר 1897 ו-2026, ומביאה לידי ביטוי את המלצות משרד התיירות לסיוע לתעשיית התיירות בישראל במקרים של אירועים גיאו פוליטיים.

לחלק מסעיפי ההחלטה ידרשו שינויי חקיקה כפי שמפורט בהחלטה.

כל התמיכות שבהחלטה זו ייעשו לפי תבחינים שוויוניים - .

כל ההעברות התקציביות כפופות להוראות חוק התקציב .

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

משרד הכלכלה- מאשר

משרד האוצר – מאשר

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

_____
היועץ המשפטי

_____
עובד קדמי

_____
חתימה

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 2026 של הממשלה מיום 23.09.2014.

סיוע לתעשיית התיירות בעקבות מבצע "צוק איתן"

2026.

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מספר 1897 מיום 24.7.2014 בעניין צעדים לחיזוק העורף כתוצאה מהצרכים הנובעים ממבצע "צוק איתן", ולפי סעיף 14 להחלטה לסיוע לתעשיית התיירות בעקבות מבצע "צוק איתן":

1. עסקי "שירותי התיירות" או "עסקים תיירותיים" או "תעשיית התיירות" בהחלטה זו הינם שירותי התיירות המוגדרים בחוק שירותי תיירות, תשל"ו – 1976.
2. משרד האוצר יתקצב את משרד התיירות בסכום של 60 מלש"ח וזאת עבור שיפוי בתי המלון בגין 50% מחיובי הארנונה שהם מחויבים בתשלוםם לרשויות המקומיות החל מיולי 2014 ועד לסוף שנת 2014. יוקם צוות בראשות מנכ"ל משרד התיירות, או נציג מטעמו, ובהשתתפות נציגים של משרד האוצר ומשרד הפנים לגיבוש מנגנון לקבלת השיפוי ואופן הביצוע. הצוות יגבש את התבחינים והמנגנון לביצוע בתוך שבועיים מיום קבלת ההחלטה. זכאים לשיפוי: עסקים בכל רחבי הארץ (פרט לעסקים הממוקמים באילת ובים המלח), אשר מחזור עסקיהם מתיירות נכנסת גבוה מ-25% וירד ביותר מ-20% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הבחינה תתבצע על בסיס חודשי כתנאי לקבלת הפיצוי. אם לא ינוצל כל התקציב לשיפוי בתי המלון עבור חיובי הארנונה המופיע בסעיף זה, יועברו לרשות הטבע והגנים עד 10 מלש"ח נוספים לטובת הסיורים בדרום, מהדרום או אל הדרום, בנוסף על האמור בסעיף 26 בהחלטת הממשלה מס. 2025 מיום 23.9.2014.
3. להגדיל את ערבות המדינה בקרן בערבות מדינה לעסקים קטנים ובינוניים (להלן - הקרן) ל-85% עבור עסקי שירותי התיירות החל מ-1.9.2014 ולזמן נציג ממשרד התיירות לשמש משקיף בדיוני ועדת ההיגוי של הקרן הרלוונטיים לתחום התיירות. האמור לעיל יחול למשך ארבעה חודשים ממועד הגדלת הערבות בקרן. משרד האוצר

יתקצב את הקרן בהתאם.

4. משרד האוצר יגדיל את תקציב השיווק של משרד התיירות בשנת 2014 ו-2015 בסך של 50 מלש"ח עבור פעולות שיווק, הגדלת קרן השיווק ועבור שיווק אירועי ספורט בינ"ל בישראל.
5. א. להטיל על שר הכלכלה, בהסכמת שר הרווחה והשירותים החברתיים, לתקן בהוראת שעה עד ליולי 2015 את תקנית הביטוח הלאומי (סוגי הכשרה מקצועית שבהם ישולמו דמי אבטלה בשיעור מלא), תשס"ט 2009, כך שמקצועות המלונאות ייכללו ברשימת סוגי הכשרה מקצועית שבהם ישולמו לזכאים דמי אבטלה בשיעור מלא כאמור בסעיף 173(א) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995. ככל שיוסכמו בין משרדי הכלכלה, האוצר והתיירות לגבי הכללת מקצועות נוספים בענף התיירות, תיקון זה יבוצע גם עבורם.
- ב. לאפשר מסלול חל"ת מקצועי למועסקים בתעשיית התיירות החל מספטמבר 2014 ועד יולי 2015 (להלן: התכנית).
- ג. יוקם צוות משותף למשרד הכלכלה, משרד האוצר ומשרד התיירות לקביעת מנגנון ההכשרות המקצועיות בענף המלונאות שיוצעו, בין היתר, למשתתפי התכנית ודרך הסדרת ההתקשרות עם הגופים השונים. תקציב ההכשרות המקצועיות בסך 30 מלש"ח שייפרס על פני השנים 2014 ו-2015 יוקצה למשרד הכלכלה וימומן ממקורות האוצר. בהסכמת שלושת המשרדים החברים בצוות ניתן יהיה להוסיף הכשרות במקצועות נוספים בענף התיירות.
6. להטיל על המשרד לביטחון הפנים לבחון את התאמת דרישות האבטחה בבתי המלון לתפוסות ולבחון את התאמת דרישות האבטחה החמושה למפתח בתי המלון כפי שקבעה המשטרה. כן תיבחן אפשרות של חימוש בעלי תפקידים מהמלון שיעמדו בקריטריונים. האמור בסעיף זה ייעשה בכפוף להערכות מצב עתיות שיתבצעו ע"י משטרת ישראל.
7. להטיל על משרד התיירות, משרד הכלכלה ומשרד האוצר לגבש בתוך 60 יום מיום קבלת החלטה זו מנגנון קבוע לרשת ביטחון לקיום כנסים בינלאומיים בישראל. משרד התיירות יתקצב את הקרן ב-15 מלש"ח בהרשאה להתחייב.
8. להטיל על משרד התיירות ומשרד האוצר לגבש בתוך 90 יום מיום קבלת החלטה זו מנגנון קבוע לרשת ביטחון למשקיעים בהקמת בתי מלון.
9. להטיל על מנכ"ל משרד התיירות להקים ועדה בהשתתפות נציגים

מזכירות הממשלה

של משרד ראש הממשלה, משרד הכלכלה ומשרד האוצר לגיבוש מנגנון עתידי לסיוע לתעשיית התיירות ושירותים נלווים לשירותי התיירות. המנגנון שיוצע יכלול היבטים תקציביים והיבטי חקיקה. המנגנון יגובש בתוך 120 יום מאישור ההחלטה ויובא לממשלה כהמלצה.

10. להטיל על משרד התיירות ומשרד האוצר להקצות תקציב בסך 180 מלש"ח בהרשאה להתחייב למענקים לצורך שיפוצים והשבחת בתי מלון. מתוך התקציב יוקצה סך של 105 מלש"ח תקציב תוספתי ממשרד האוצר ו-75 מלש"ח יוקצו ממקורות משרד התיירות. לצורך כך המשרדים יגבשו מנגנון, תבחינים ואת התנאים לקבלת המענק בתוך 21 יום מאישור ההחלטה.